

Vergadering : 9 juli 2013

Nummer : Raad / ..

Datum voorstel : 31 mei 2013

Portefeuillehouder : P.J. Verheij
(078) 770 6003 p.j.verheij@alblasserdam.nl

Primaathouder : A. de Jong
(078) 770 6008 a.de.jong@alblasserdam.nl

Onderwerp : Begrotingen 2014 en jaarrekeningen 2012 van diverse gemeenschappelijke regelingen

Soort voorstel : Regionale samenwerking

Voorstel:

1. Kennisnemen van de ingediende begrotingen 2014 en jaarrekeningen 2012 van diverse gemeenschappelijke regelingen;
 2. Zienswijzen in te dienen over de begroting 2014 van de GRD, GR PGJ Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, SVHW, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, zoals in het voorstel is aangegeven;
 3. Het college te machtigen om genoemde zienswijzen onder punt 2. in te dienen.
-

Inleiding

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling zijn gemeenschappelijke regelingen (GR-en) verplicht om hun begroting, alvorens tot vaststelling over te gaan, voor te leggen aan de deelnemende gemeenten. Dit biedt de gemeenten de mogelijkheid om hun zienswijzen hierover kenbaar te maken.

Omdat het een aantal GR-en betreft, hebben we alle ingediende begrotingen in dit voorstel gebundeld om op die manier met één voorstel dit onderwerp te kunnen behandelen. Dit voorkomt een veelheid aan stukken en hierdoor kan het besluitvormingsproces efficiënter plaatsvinden.

Een complicerende factor in het geheel is dat het moment van ontvangst en het moment waarop onze zienswijze bekend moet zijn, bij alle GR-en verschillend zijn, in relatie tot de planning van onze raadsvergaderingen. Deze liggen voor de uiterlijke indieningdata voor onze geplande raadsvergadering. Daarom zullen we daar waar wij menen zienswijzen in te dienen, zoals in dit voorstel opgenomen, deze namens de gemeenteraad indienen. In de raadsvergadering kunnen we hierover met elkaar in gesprek gaan. Van deze procedure zullen we waar nodig melding maken in onze zienswijzen om u daar waar mogelijk de gelegenheid te geven om in de AB vergaderingen het standpunt nader toe te lichten dan wel te nuanceren.

In dit voorstel brengen we alleen die punten naar voren van de desbetreffende begroting waarvan wij menen een zienswijze te moeten indienen. Eventuele financiële consequenties van de ingediende begrotingen voor onze begroting 2014 zijn in dit voorstel niet meegenomen. Deze zullen we betrekken bij de samenstelling van onze begroting 2014.

A. De Begrotingen 2014

1. GRD begroting 2014

De primaire begroting 2014 is een staand beleid begroting. In de begroting zijn geen voorstellen voor nieuw beleid opgenomen, het is feitelijk een financiële doorvertaling van de geactualiseerde begroting 2013 die in januari 2013 door de Drechtraad is vastgesteld.

Deze begroting voor 2014 heeft ook een sterk pro-forma karakter. Belangrijke ontwikkelingen zoals het ICT Transitieplan en de bezuinigingen 2013-2017 zijn niet financieel vertaald in deze primaire begroting. De volledige begroting, inclusief inhoudelijke uitwerking van nieuw en gewijzigd beleid, wordt later dit jaar opgesteld en aan de Drechtraad aangeboden voor vaststelling in januari 2014.

Het is niet gebruikelijk dat de geactualiseerde begroting voor zienswijze wordt voorgelegd aan de gemeenteraden. Gezien de belangrijke ontwikkelingen die hierin verwerkt worden en het significante effect van met name het ICT Transitieplan op de inwonerbijdrage, stellen wij voor bij het indienen van onze zienswijze het dringende verzoek te doen aan de GRD de geactualiseerde begroting 2014 wel voor zienswijze voor te leggen en hier in de planning rekening mee te houden.

2. GR Publieke gezondheid en jeugd ZHZ

De begroting 2014 van de Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ (G&J) is maandag 22 april 2013 door het dagelijks bestuur voor het ontvangen van zienswijzen vrijgegeven. Het Algemeen Bestuur stelt de (op basis van zienswijzen herziene) begroting vast op 20 juni 2013. De termijn van zienswijzen loopt officieel tot 4 juni 2013.

Algemeen

Op de bijgestelde begroting 2013 die in december 2013 is vastgesteld, zijn diverse verbeteringen toegezegd. Wij constateren in de begroting 2014 de volgende verbeteringen:

- De teksten in de programmabegroting waarin steeds duidelijk wordt waarvoor de G&J staat.
- De opbouw en de presentatie: het begrotingsdocument is representatief.

De begroting 2014 bevestigt vooruitgang en ondervindt ondanks de vertraagde oplevering waardering voor de Dienst. In een kort tijdsbestek en na een ingrijpende reorganisatie is vooruitgang geboekt.

Hierna schetsen wij eerst de huidige context van de Dienst. Daarna volgen de aanbevelingen/zienswijze voor de begroting.

Bestuurlijk en financieel kader Dienst Gezondheid en Jeugd

De begroting 2014 is hoofdzakelijk beleidsarm met een 1^e schets van de 3 programma's Publieke Gezondheid & Maatschappelijke Zorg, Onderwijs & Werk en Jeugd & Passend onderwijs. Een uitwerking vindt plaats in de zgn. strategische agenda. Hierbij betreft G&J ook de verkenning van haar potentieel nieuwe activiteiten. In deze agenda worden ook kosten en opbrengsten vermeld, zodat het Algemeen Bestuur een afweging kan maken of en waarin wordt geïnvesteerd.

In de brede bestuurdersconferentie van 4 en 5 april 2013 is "de dienst financieel in control" als meest belangrijke bestuurlijke prioriteit gesteld. De volgende gegevens uit de ontvangen begroting 2014 bevestigen de urgentie van deze vastgestelde prioriteit:

- De verwachte begrotingsresultaten 2014-2017 (blz. 42). Iedere jaarbegroting sluit budgetair neutraal (resultaat nihil). Hierdoor zijn echter nieuwe tegenvallers ongedekt.

- De vastgestelde uitgangspunten voor 2014 (blz. 42 en 43). Gelet op de onzekere begrotingspositie bij gemeenten zijn de uitgangspunten -zoals een nullijn- logisch maar veroorzaken wel extra begrotingsdruk bij G&J.
- De ontwikkeling van de vermogenspositie (blz. 37). Reserves voor het opvangen van nieuwe tegenvallers ontbreken.
- De ontwikkeling van de frictie JGZ-reserve (bijlage 1). Hoewel deze reserve per ultimo 2015 met een positief saldo van € 28.994 sluit, staat en valt deze begrote uitkomst vooral met het realiseren van de jaarlijkse besparing van € 547.000 (= 11 fte) vanaf 1 januari 2013. Het risicoprofiel van deze financiële planning is bij de huidige arbeidsmarkt zeer hoog.

Het is duidelijk dat G&J financieel scherp aan de wind vaart en de begroting- en vermogenspositie voor de komende jaren kwetsbaar blijft. Aan de begroting 2014 moeten ten aanzien van transparantie en inzicht aldus hoge eisen worden gesteld. G&J dient -aan de hand van de begroting- de uitvoering nauwgezet te kunnen bewaken en zo nodig maatregelen te kunnen nemen. Daarnaast bevordert transparantie en inzicht de nauwkeurigheid van gemeentelijke budgetten inzake de dienst, die gemeenten zelf lokaal ramen. Misverstanden over de financiële planning van gemeenschapsgeld tussen overheden zijn niet uit te sluiten, maar zijn in deze tijd van financiële schaarste uitermate spijtig en in principe onnodig.

Op het gebied van inzicht, transparantie en risicobeheersing brengen wij in deze zienswijze een aantal aanbevelingen onder de aandacht.

Aanbevelingen voor de begroting

De gebruikswaarde van de begroting 2014 neemt toe, indien aan de volgende punten invulling wordt gegeven:

1. De begrotingsomvang bedraagt volgens bladzijde 41 € 27,5 miljoen. Hiervan wordt volgens bladzijden 46 en 49 € 17,2 miljoen aan inwoner-/leerlingbijdragen van gemeenten ontvangen. De begroting 2014 geeft geen inzicht in het verschil van € 10,3 miljoen. Het verschil heeft waarschijnlijk -naast Rijksbijdragen en vaccinaties- grotendeels betrekking op projecten/diensten zoals inspecties kinderopvang en maatschappelijke zorg waarvoor (centrum-) gemeenten afzonderlijk betalen. Maak dit inzichtelijk.

Het specificeren van deze omzet draagt over en weer bij tot betere risicobeheersing.

- Een financieel risico doet zich onder meer voor bij inspecties kinderopvang. De omzet staat onder druk als gevolg van de sluiting van kinderdagverblijven. Voorts zijn ongunstige effecten op het aantal inspecties te verwachten indien deze uurtarieven extra stijgen (naar het landelijke tarief). Graag ontvangen wij meer duidelijkheid over de hoogte van de uurtarieven voor inspecties kinderopvang bij G&J.

- De uurtarieven stijgen –ondanks de nullijn voor de inwonerbijdragen- tussen de 2,65% en 4,95%. Een tariefstijging betekent –bij vaste niet-geïndexeerde gemeentelijke budgetten- een lagere afname (in bijvoorbeeld uren) van de projecten/diensten van G&J. De gemeenten moeten nl. inhoudelijke keuzes maken. Dit kan op zijn beurt negatieve consequenties hebben voor de omzet van G&J.

2. In deze begroting is het bestuurlijk onderhanden beleid niet volledig meegenomen. Zo ontbreken onder andere de inhoudelijke toelichting, kosten en financiering van het digitaal dossier jeugdgezondheidszorg. Wellicht speelt dit ook voor de uitgaven als prenatale voorlichting en het extra contactmoment voor adolescenten.

Een paragraaf in de begroting waarin deze onderwerpen –bij voorkeur met financiële raming- worden benoemd, voorkomt misverstanden in de budgettering bij gemeenten.

3. Graag ontvangen wij in 2013 een productenbegroting met een uitsplitsing naar 1) wettelijke verplicht door de dienst uit te voeren taken, 2) wettelijke eventueel bij derden te beleggen taken en 3) niet-wettelijke taken. En vanzelfsprekend onderbouwd met heldere kostprijzen en opbrengsten.
Wij merken op dat een heldere productenbegroting (inclusief omzetspecificaties) en een paragraaf met bestuurlijk onderhanden beleid zoals hiervoor genoemd grotendeels overbodig maakt.
4. De meerjarige bestemming van de inwonerbijdrage voor de regiostaf (zie blz. 46) is onjuist. Deze inwonerbijdrage wordt (tijdelijk) voor de financiering van de meerkosten SCD, ontwikkel-/transitiekosten, boventallig personeel en ICT-kosten veiligheidsregio gebruikt (en niet voor de gepresenteerde ondersteuning, advisering en secretariaat etc.).

Wij adviseren deze inwonerbijdrage (in het overzicht) in overeenstemming met het beleid te brengen. Mogelijk blijkt dan –bij verdergaande efficiency- dat de inwonerbijdrage voor de regiostaf, die per 1 juli 2012 feitelijk is opgeheven, binnen de huidige planperiode 2014-2017 omlaag kan.

5. In de begroting ontbreken verschillenanalyses. Een verschillenanalyse vergemakkelijkt het beoordelen van de volledigheid en juistheid van autonome en beleidsmatige veranderingen en ondersteunt het proces van nauwkeurig ramen.

Zo constateerden wij op pagina 42 dat de begrotingsomvang van 2016 ten opzichte van 2015 met ruim 1 miljoen is verlaagd. Wij concluderen dat deze verlaging verband houdt met het efficiencyvoordeel IJGZ en het verlagen van de samenhangende gemeentelijke bijdragen. Het gevolg is dat gemeenten zodoende in de meerjarenraming hierop mogen anticiperen. Een begroting moet hierover –ook in tekstuele zin- helderheid geven.

6. De begrotingsuitgangspunten op blz. 42 en 43 bieden onvoldoende houvast voor/over:
 - verwachte indexering voor het contract met Rivas en Careyn inzake IJGZ¹;
 - eventuele nacalculatie 2013 zijnde 0,98% over 2013, die wel of niet in de begroting 2014 is verwerkt;
 - effecten voor gemeenten als gevolg van het wijzigen van de verdeelsleutel IJGZ.
7. In het 2^e kwartaal 2013 heeft de accountant een risico-analyse uitgevoerd. Volgens de begroting 2014 wordt de nota over het benodigde weerstandsvermogen op grond van deze analyse op korte termijn afgerond. Wij zien de uitkomst graag (beknopt) in het definitieve begrotingsdocument verwerkt. Zodoende wordt voor gemeenten duidelijk welke financiële middelen zij zelf achter de hand moeten houden. Daarnaast wordt duidelijk op welke risico's G&J zelf stuurt of via andere maatregelen zoals verzekeringen afdekt dan wel via afspraken naar ketenpartners heeft verlegd.
8. Diverse facilitaire taken zijn bij het Service Centrum Drechtsteden (SCD) belegd. De SCD tarieven (zie bijlage 4) zijn gebaseerd op een duurzame contractverlenging met het SCD uitgaande van alleenrecht. Het Algemeen Bestuur verwacht hiertoe op korte termijn een voorstel van het Dagelijks Bestuur. Wij adviseren u de paragraaf bedrijfsvoering derhalve te actualiseren c.q. verdiepen.

Wij adviseren -om na accordering van het ICT-plan door de Drechtstraad- een plan van aanpak van de ICT-vernieuwingen voor G&J op te stellen. De voordelen hiervan zijn:

¹ IJGZ staat voor Integrale Jeugd GezondheidsZorg.

- doelgerichte communicatie met interne en externe belanghebbenden zoals bestuurders over de verwachte kwaliteitsverbetering;
- gerichte afstemming met reeds lopende cultuur- en verandertrajecten e.d.;
- verlaging van budgetten en daarmee overhead in verband met de verwachte meerwaarde;
- bewaken van SCD-planning en daarmee of het SCD levert waarvoor wordt betaald.

En wij verzoeken u om de wijze van indexering af te stemmen op de indexering voor de gemeenschappelijke regelingen binnen Zuid-Holland Zuid en de Drechtsteden.

Zienswijze begroting 2014 Regionale Ambulance Voorziening

Behoudens het verzoek om extra aandacht voor het bestuurlijk onderhanden beleid is er geen aanleiding voor het indienen een zienswijze.

3. Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Op 26 september 2012 heeft het algemeen bestuur (AB) van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) ingestemd met het per 1 januari 2013 overnemen van de brandweer-taken en –bevoegdheden van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. Inmiddels hebben de colleges van burgemeester en wethouders ook het contra-besluit genomen om in te stemmen met de overdracht van deze taken, waarmee invulling is gegeven aan de wijziging op de Wet Veiligheidsregio's.

Voor de regio Zuid-Holland Zuid is deze verplichting vertaald naar een volgordelijk vierluik: regionaliseren, reorganiseren, bezuinigen en het komen tot een verdeelsleutel.

Regionaliseren en Reorganiseren

Aanvankelijk was de opzet om tegelijkertijd met de regionalisering tevens een reorganisatie door te voeren. Tijdens de voorbereidingen hiertoe in 2012 bleek echter dat externe omstandigheden, met name op het taakveld risicobeheersing, een forse herijking van de visie op de (organisatie van) brandweezorg legitimeerden. Om deze zorgvuldig en gedragen te realiseren is ervoor gekozen om de regionalisering en de reorganisatie los te koppelen: eerst inzetten op regionalisering per 1 januari 2013 en vervolgens reorganiseren per 1 juli 2013.

In de voorliggende begroting 2104 is de regionalisering van de brandweer verwerkt. Eventuele financiële implicaties van de reorganisatie zijn nog niet in deze begroting verwerkt.

Bezuinigingen

Met het AB-besluit van 26 september 2012 is nog een extra dimensie toegevoegd aan de opgave waarvoor de brandweer staat: een opdracht om te komen met bezuinigingsvoorstellen. Daarbij is als doelstelling gehanteerd een perspectief op een te realiseren substantiële kostenverlaging op de totale gemeentelijke inbreng van het begrotingsjaar 2013, uit te werken in twee scenariovoorstellen (van 10% en 15%) die na bestuurlijke besluitvorming uiterlijk per begrotingsjaar 2016 volledig structureel geëffectueerd zijn. Het referentievolumen is het totaal van de gemeentelijke inbreng voor basisbrandweezorg en de overhead.

Nadrukkelijk is afgesproken in het AB dat de beide uitgewerkte scenario's de kwalitatieve consequenties in beeld brengen. Dit omdat er alsdan een afwegingskader ontstaat op basis waarvan het AB de keuze kan maken deze consequenties te willen aanvaarden of niet. Overigens heeft het algemeen bestuur besloten voor het begrotingsjaar 2014 de zogenaamde nullijn te handhaven voor de indexering van lonen en prijzen.

Omdat onze ambitie is om ook in 2014 en 2015 reeds besparingen in te boeken op onze gemeenschappelijke regelingen, dringen wij erop aan dat bezuinigingen waar mogelijk al in 2014 en 2015 worden gerealiseerd en ingeboekt.

Komen tot een verdeelsleutel

Na besluitvorming op de bezuinigingsscenario's wordt in de periode 2013-2015 een nieuw model voor financiering en verdeling ontworpen, volgens welke de vanaf 2016 te effectueren bezuinigingen worden ingeboekt. Het model zal werken vanaf 2016, tijdig tot besluitvorming te brengen voor de gemeentelijke begrotingsronde 2016.

4. SVHW

De begroting 2014 van het SVHW is een financiële doorvertaling van de geactualiseerde begroting 2013, waarbij rekening is gehouden met de per 1 januari 2013 toegetreden nieuwe deelnemers. De deelnemersbijdrage voor onze gemeente stijgt ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2013 met 0,6%. In de meerjarenbegroting 2015-2018 is rekening gehouden met een gelijkblijvend kostenniveau.

Een groot deel van onze financiële middelen zijn bij Gemeenschappelijke Regelingen belegd. Rijksbezuinigingen worden via de "trap-af-systematiek" doorvertaald naar onze gemeente. Ons voornemen is deze systematiek door te vertalen naar onze verbonden partijen. Dit betekent voor het SVHW dan ook een taakstelling van 1,5%, 3% en 4,5% voor de jaren 2014, 2015 en 2016.

5. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Indexatie in relatie tot de frictiekostenregeling

De Omgevingsdienst geeft aan dat indien gemeenten bij het jaarprogramma 2014 besluiten om geen (volledige) indexering door te voeren op de opdrachtbudgetten, dit wordt beschouwd als een volumetaakstelling, waarop de bepalingen van de bijdrageverordening van toepassing zijn.

Wij zijn echter van mening, dat de frictiekostenregeling hiervoor niet is bedoeld.

Indien de huidige methodiek behouden blijft, wordt de betrokkenheid van de Omgevingsdienst bij de financiële opgaven waar de gemeenten voor staan deels uitgesloten, omdat zij al snel met frictiekosten worden geconfronteerd.

Wij verzoeken de Omgevingsdienst derhalve in de bijdrageverordening op te nemen dat het niet (volledig) toekennen van indexatie niet als volumetaakstelling wordt aangemerkt.

Bezuinigingsopgave gemeenten

Onze gemeente staat momenteel voor een forse financiële opgave. Deze opgave betekent dat wij over de gehele linie kijken naar besparingsmogelijkheden. Omdat een fors deel van onze financiële middelen bij Gemeenschappelijke Regelingen zijn belegd, betrekken wij onze verbonden partijen vanzelfsprekend bij onze bezuinigingsopgave.

Ons voornemen is om op onze Gemeenschappelijke Regelingen een taakstelling van 1,5%, 3% en 4,5% voor de jaren 2014, 2015 en 2016 te realiseren. In de komende jaarprogramma's van de Omgevingsdienst zetten wij in op invulling van deze taakstelling. Het al dan niet indexeren van budgetten zien wij los van deze taakstelling.

6. Drechtwerk

In het door de Drechttraad vastgestelde visiedocument inzake de organisatie van de invoering van de Participatiewet, wordt voorgesteld om Drechtwerk als zelfstandige gemeenschappelijke regeling op te heffen. Rekening 2012 en begroting 2014 zullen dan ook tegen deze achtergrond bezien moeten worden. In een separaat samenhangend voorstel aan uw raad, wordt de verbinding tussen het visiedocument, de jaarrekening, de begroting en het liquidatieplan uiteengezet. De conclusie van dit separate voorstel is geen wensen en bedenkingen tegen begroting en rekening in te brengen.

7. Souburgh

De begroting 2014 is nog niet ontvangen.

B. De jaarrekeningen 2012

Voor de jaarrekeningen van gemeenschappelijke regelingen geldt de procedure van zienswijze niet. Toch willen wij via dit document u op hoogte stellen van uitkomsten van de jaarrekeningen van de desbetreffende GR-en.

In onderstaand schema worden de resultaten van de jaarrekeningen weergegeven en het bestemmingsvoorstel van het desbetreffende dagelijks bestuur.

Omschrijving	Resultaat jaarrekening 2012	Bestemmingsvoorstel van de GR
GRD	+ € 15,1 mln.	Reserveringsregeling en terugbetaling rijk € 4,4 mln. Resteert € 10,7 mln: toevoeging aan diverse bestemmingsreserves, frictiekosten Servicecentrum, ICT inhaalafschrijvingen, Manden maken en afrekening gemeenten.
GR Publieke gezondheid en jeugd Zuid-Holland Zuid	Nog niet ontvangen	-
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	-/- € 467.828	Tekort jaarrekening 2012 ten laste brengen van de Algemene reserve. Bij de jaarrekening 2011 is het positieve rekeningresultaat ad € 760.434 toegevoegd aan de Algemene reserve, ter dekking van de (frictie)kosten in 2012.
SVHW	+ € 66.000	Toevoeging aan de Algemene reserve in afwachting van onderzoek naar gewenste omvang weerstandsvermogen.
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Nog niet ontvangen	-
Drechtwerk	+ € 426.000	Toevoeging aan specifieke bestemmingsreserves Drechtwerk t.b.v. transitie van de Drechtwerkbedrijven naar de GR Drechtsteden + afvloeiing boventallig personeel.
Sportpark Souburgh	Nog niet ontvangen	-
Logopedische dienst kring Sliedrecht	+ € 30.319	Toevoeging aan de Algemene reserve.

Wat willen we bereiken (doelstelling)?

Met dit voorstel wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de begrotingen 2014 en de resultaten van de jaarrekeningen 2012 van de gemeenschappelijke regelingen waarin we participeren. Op deze wijze kan de gemeenteraad gebruik maken van zijn bevoegdheid om zienswijzen in te brengen over de begrotingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Via een integraal voorstel wordt dit aan de gemeenteraad voorgelegd.

Wat mag het kosten?

NVT.

Juridische aspecten

NVT.

Personele en organisatorische aspecten

NVT.

Communicatie
NVT.

Uitvoering
NVT.

Evaluatie
NVT.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

16

De raad van de gemeente Alblasserdam;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 juni 2013 met betrekking tot ingediende begrotingen 2014 en jaarrekeningen 2012 van diverse gemeenschappelijke regelingen

B E S L U I T:

1. Kennisnemen van de ingediende begrotingen 2014 en jaarrekeningen 2012 van diverse gemeenschappelijke regelingen;
2. Zienswijzen in te dienen over de begroting 2014 van de GRD, GR PGJ Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, SVHW, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, zoals in het voorstel is aangegeven;
3. Het college te machtigen om genoemde zienswijzen onder punt 2. in te dienen.

Alblasserdam, 9 juli 2013
De raad voornoemd,

griffier

voorzitter

